

2024/884

19.3.2024

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/884 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Μαρτίου 2024

για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/19/ΕΕ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ τέθηκε σε ισχύ στις 13 Αυγούστου 2012 και αντικατέστησε την οδηγία 2002/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.
- (2) Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, τα οποία δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/96/ΕΚ, συμπεριλήφθηκαν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2012/19/ΕΕ από τις 13 Αυγούστου 2012, μέσω της ένταξής τους στην κατηγορία 4 των παραρτημάτων I και II, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2012/19/ΕΕ.
- (3) Το άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παραγωγοί ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΗΕ) να αναλαμβάνουν τις δαπάνες για τη συλλογή, την επεξεργασία, την ανάκτηση και την περιβαλλοντικώς ορθή διάθεση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) που προέρχονται από άλλους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, για προϊόντα που διατέθηκαν στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005.
- (4) Στις 25 Ιανουαρίου 2022, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το «Δικαστήριο»), στην απόφασή του για την υπόθεση C-181/20 ⁽⁵⁾, κήρυξε ανίσχυρο το άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ όσον αφορά τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που διατέθηκαν στην αγορά μεταξύ της 13ης Αυγούστου 2005 και της 13ης Αυγούστου 2012, λόγω αδικαιολόγητης αναδρομικής ισχύος. Το Δικαστήριο έκρινε ότι, πριν από την έκδοση της οδηγίας 2012/19/ΕΕ, ο νομοθέτης της Ένωσης είχε αφήσει στα κράτη μέλη την επιλογή να απαιτούν οι δαπάνες για τη διαχείριση των αποβλήτων φωτοβολταϊκών πλαισίων να βαρύνουν τους υφιστάμενους ή τους προηγούμενους κατόχους των αποβλήτων ή τον παραγωγό ή τον διανομέα των φωτοβολταϊκών πλαισίων, σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾. Στη συνέχεια, ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε κανόνα, στο άρθρο 13

⁽¹⁾ ΕΕ C 184 της 25.5.2023, σ. 102.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 4ης Μαρτίου 2024.

⁽³⁾ Οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 38).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2002/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) (ΕΕ L 37 της 13.2.2003, σ. 24).

⁽⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 25ης Ιανουαρίου 2022, VYSOČINA WIND a.s. κατά Česká republika — Ministerstvo životního prostředí (C-181/20, ECLI:EU:C:2022:51).

⁽⁶⁾ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ, σύμφωνα με τον οποίο οι εν λόγω δαπάνες πρέπει να βαρύνουν τους παραγωγούς σε όλα τα κράτη μέλη, ακόμη και όσον αφορά τα προϊόντα που οι παραγωγοί είχαν ήδη διαθέσει στην αγορά σε χρόνο κατά τον οποίο ίσχυε η οδηγία 2008/98/ΕΚ. Το Δικαστήριο έκρινε ότι ο κανόνας αυτός πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει αναδρομική ισχύ και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να παραβιάζει την αρχή της ασφάλειας δικαίου και ότι η αναδρομικότητα αυτή τον καθιστά ανίσχυρο ως προς τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που διατέθηκαν στην αγορά πριν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2012/19/ΕΕ.

- (5) Το Δικαστήριο έκρινε επίσης στην απόφασή του ότι το γεγονός ότι κράτος μέλος θέσπισε νομοθεσία αντίθετη προς οδηγία της Ένωσης πριν από την έκδοση της οδηγίας αυτής δεν συνιστά, αυτό καθ'αυτό, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, καθόσον δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η επίτευξη του αποτελέσματος που επιδιώκεται με την εν λόγω οδηγία τίθεται σε σοβαρό κίνδυνο πριν η οδηγία αποτελέσει μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης.
- (6) Η απόφαση του Δικαστηρίου συνεπάγεται ευθέως ότι το άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να μην εφαρμόζεται στα απόβλητα φωτοβολταϊκών πλαισίων από άλλους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, που διατέθηκαν στην αγορά μεταξύ 13ης Αυγούστου 2005 και 13ης Αυγούστου 2012. Επιπλέον, υπό το πρίσμα των σκέψεων που διατυπώνονται στην απόφαση του Δικαστηρίου, είναι αναγκαίο να τροποποιηθεί η οδηγία 2012/19/ΕΕ και σε σχέση με τη χρηματοδότηση αποβλήτων φωτοβολταϊκών πλαισίων οικιακής προέλευσης στην οποία εφαρμόζεται το άρθρο 12 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ και όσον αφορά άλλα είδη ΗΗΕ, τόσο σε σχέση με απόβλητα οικιακής προέλευσης όσο και σε σχέση με απόβλητα από άλλους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, για τα οποία ισχύει κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
- (7) Το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2012/19/ΕΕ επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας σε όλα τα είδη ΗΗΕ από τις 15 Αυγούστου 2018. Όπως και τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, ο ΗΗΕ που δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2012/19/ΕΕ δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) αυτής, αλλά εντάχθηκε στο πεδίο εφαρμογής της από τις 15 Αυγούστου 2018 δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) αυτής (στο εξής: ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου) προηγουμένως δεν συμπεριλαμβάνονταν ούτε στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/96/ΕΚ. Ως εκ τούτου, πριν από την έκδοση της οδηγίας 2012/19/ΕΕ, τα κράτη μέλη είχαν, σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, την επιλογή να απαιτούν οι δαπάνες για τη διαχείριση των αποβλήτων από ΗΗΕ τέτοιου είδους να βαρύνουν τους υφιστάμενους ή τους προηγούμενους κατόχους των αποβλήτων ή τον παραγωγό ή τον διανομέα του εξοπλισμού. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ στον ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου θα αντέβαινε, για τους λόγους που εκτίθενται στην απόφαση του Δικαστηρίου, στην αρχή της ασφάλειας δικαίου. Επιπλέον, δεδομένου ότι η οδηγία 2012/19/ΕΕ περιλαμβάνει τον ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου μόνο από τις 15 Αυγούστου 2018, το άρθρο 13 παράγραφος 1 θα πρέπει να τροποποιηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην εφαρμόζεται στον ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου που διατέθηκε στην αγορά μεταξύ 13 Αυγούστου 2005 και 15 Αυγούστου 2018.
- (8) Ως κατοπτρική διάταξη του άρθρου 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ, το οποίο ισχύει για τους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, το άρθρο 12 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παράγραφος 3 αυτής επιβαρύνει τους παραγωγούς με τη χρηματοδότηση των δαπανών συλλογής, επεξεργασίας, ανάκτησης και περιβαλλοντικής ορθής διάθεσης των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης όσον αφορά τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005. Για τους λόγους που εκτίθενται στην απόφαση του Δικαστηρίου, στον βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις αφορούν τη χρηματοδότηση των εν λόγω δαπανών διαχείρισης αποβλήτων για φωτοβολταϊκά πλαίσια που διατέθηκαν στην αγορά μεταξύ της 13ης Αυγούστου 2005 και της 13ης Αυγούστου 2012 και για ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου που διατέθηκε στην αγορά μεταξύ 13ης Αυγούστου 2005 και 15ης Αυγούστου 2018, θα είχαν επίσης αναδρομική ισχύ κατά τρόπο αντίθετο προς την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Ως εκ τούτου, το άρθρο 12 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε να μην εφαρμόζεται ούτε στα φωτοβολταϊκά πλαίσια που διατέθηκαν στην αγορά μεταξύ 13ης Αυγούστου 2005 και 13ης Αυγούστου 2012, ούτε σε ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου που διατέθηκε στην αγορά μεταξύ 13ης Αυγούστου 2005 και 15ης Αυγούστου 2018.
- (9) Η οδηγία 2012/19/ΕΕ συμπληρώνει την οδηγία 2008/98/ΕΚ, η οποία αποτελεί μία από τις γενικές νομοθετικές πράξεις για τη διαχείριση των αποβλήτων στην Ένωση. Ως εκ τούτου, τα άρθρα 8 και 14 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ εφαρμόζονται στη διαχείριση των αποβλήτων από φωτοβολταϊκά πλαίσια και των αποβλήτων από ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου για την περίοδο κατά την οποία τα φωτοβολταϊκά πλαίσια και ο ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2012/19/ΕΕ δυνάμει των τροποποιήσεων στα άρθρα 12 και 13 της παρούσας οδηγίας.

- (10) Το άρθρο 14 παράγραφος 4 και το άρθρο 15 παράγραφος 2 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ προβλέπουν ότι ο ΗΗΕ που διατίθεται στην αγορά φέρει επισήμανση, κατά προτίμηση σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 50419, το οποίο εγκρίθηκε από τη Cenelec τον Μάρτιο του 2006. Το πρότυπο αυτό έχει αναθεωρηθεί προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι παραπομπές που περιέχει προς την οδηγία 2012/19/ΕΕ. Ως εκ τούτου, η αναφορά στο πρότυπο στα εν λόγω άρθρα θα πρέπει να επικαιροποιηθεί ώστε να παραπέμπει στην αναθεωρημένη έκδοση του ευρωπαϊκού προτύπου EN 50419, η οποία εγκρίθηκε από τη Cenelec τον Ιούλιο του 2022.
- (11) Το άρθρο 15 παράγραφος 2 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ προβλέπει ότι, προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο αδιαμφισβήτητος προσδιορισμός της ημερομηνίας διάθεσης του ΗΗΕ στην αγορά, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε να υπάρχει σήμα στον ΗΗΕ που να προσδιορίζει ότι ο ΗΗΕ διατέθηκε στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005. Ως επακόλουθο των τροποποιήσεων των άρθρων 12 και 13, το άρθρο 15 παράγραφος 2 θα πρέπει να τροποποιηθεί όσον αφορά τα φωτοβολταϊκά πλαίσια και τον ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου, ώστε να διευκρινιστεί ότι η υποχρέωση σήμανσης ισχύει μόνο από τις 13 Αυγούστου 2012 όσον αφορά τα φωτοβολταϊκά πλαίσια και μόνο από τις 15 Αυγούστου 2018 όσον αφορά τον ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου.
- (12) Προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της ασφάλειας δικαίου σε μελλοντικές αναθεωρήσεις της οδηγίας 2012/19/ΕΕ, είναι σημαντικό να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη της θέσης τυχόν διατάξεων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αδικαιολόγητα αναδρομικά αποτελέσματα. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστούν σαφήνεια και προβλεψιμότητα για τους παραγωγούς ΗΗΕ όσον αφορά τις συνθήκες λειτουργίας που ισχυαν όταν τα προϊόντα τους διατέθηκαν στην αγορά. Η εν λόγω προσέγγιση συμβάλλει στην αποφυγή του κινδύνου απρόβλεπτου κόστους που συνδέεται με τη μελλοντική διαχείριση των ΑΗΗΕ. Επιπλέον, στο πλαίσιο αυτών των αναθεωρήσεων είναι σημαντικό να τηρηθεί η ιεράρχηση των αποβλήτων όπως καθορίζεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.
- (13) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα ⁽⁷⁾, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τη σχέση μεταξύ των στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων τμημάτων των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Για την παρούσα οδηγία ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.
- (14) Η βλαπτική για το περιβάλλον επεξεργασία των αποβλήτων από φωτοβολταϊκά πλαίσια και των αποβλήτων από ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου οδηγεί σε σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις για την υγεία και το περιβάλλον. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η ορθή επεξεργασία των αποβλήτων από φωτοβολταϊκά πλαίσια και η μεγιστοποίηση της ανάκτησης των αποβλήτων από φωτοβολταϊκά πλαίσια. Με την επιφύλαξη των εισαγόμενων με την παρούσα οδηγία αλλαγών στις οικονομικές υποχρεώσεις που απαιτούνται για την κάλυψη της συλλογής και επεξεργασίας των αποβλήτων από φωτοβολταϊκά πλαίσια που διατέθηκαν στην αγορά πριν από τις 13 Αυγούστου 2012 και των αποβλήτων από όλα τα είδη ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου που διατέθηκαν στην αγορά πριν από τις 15 Αυγούστου 2018, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την περιβαλλοντικώς ορθή διαχείριση των σχετικών ΑΗΗΕ. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τους παραγωγούς, μέσω των ατομικών ή συλλογικών τους συστημάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, να συλλέγουν και να επεξεργάζονται όπως πρέπει τα σχετικά ιστορικά απόβλητα από φωτοβολταϊκά πλαίσια και από ΗΗΕ ανοικτού καταλόγου.
- (15) Κατά την αναθεώρηση της οδηγίας 2012/19/ΕΕ και κατά την εξέταση των ελλείψεών της, είναι απόλυτα σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το κόστος διαχείρισης των ΑΗΗΕ δεν θα μεταβιβάζεται δυσανάλογα στους καταναλωτές ή τους πολίτες. Αυτό περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», την εξέταση πιθανών διατάξεων που αφορούν τους στόχους συλλογής ΑΗΗΕ και την τήρηση της ιεράρχησης των αποβλήτων όπως καθορίζεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.
- (16) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, εξαιτίας της κλιμακας και των επιπτώσεών της, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών,

(7) ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2012/19/ΕΕ

Η οδηγία 2012/19/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 24α

Επανεξέταση

1. Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, η Επιτροπή αξιολογεί την ανάγκη αναθεώρησης της παρούσας οδηγίας και, κατά περίπτωση, υποβάλλει σχετική νομοθετική πρόταση, συνοδευόμενη από διεξοδική εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

2. Στην εκτίμηση επιπτώσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως την αναγκαιότητα για:

- α) διατάξεις που διασφαλίζουν συγκεκριμένα ότι τηρείται η αρχή της ασφάλειας δικαίου και ότι δεν υπάρχει αδικαιολόγητη αναδρομική ισχύς σε οποιοδήποτε κράτος μέλος·
- β) διατάξεις που διασφαλίζουν την τήρηση της ιεράρχησης των αποβλήτων που καθορίζεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ·
- γ) διατάξεις που διασφαλίζουν ότι οι πολίτες και οι καταναλωτές δεν επιβαρύνονται με δυσανάλογο κόστος, σύμφωνα με την αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει”·
- δ) διατάξεις που διασφαλίζουν την πλήρη εφαρμογή και επιβολή της παρούσας οδηγίας, ιδίως όσον αφορά τους κατάλληλους στόχους συλλογής, καθώς και όσον αφορά την πρόληψη του παράνομου εμπορίου ΑΗΗΕ·
- ε) δημιουργία νέας κατηγορίας ΗΗΕ στην παρούσα οδηγία, με τίτλο “φωτοβολταϊκά πλαίσια”, με σκοπό την αποσύνδεση των φωτοβολταϊκών πλαισίων από την υφιστάμενη κατηγορία ΗΗΕ 4, με τίτλο “μεγάλου μεγέθους εξοπλισμός”, όπως αναφέρεται στα παραρτήματα III και IV, και υπολογισμός των στόχων συλλογής με βάση τα απόβλητα φωτοβολταϊκών πλαισίων που είναι διαθέσιμα προς συλλογή βάσει της προβλεπόμενης διάρκειας ζωής τους, αντί της ποσότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά·
- στ) θέσπιση μηχανισμού που διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση πτώχευσης ή εκκαθάρισης του παραγωγού, το μελλοντικό κόστος συλλογής, επεξεργασίας, ανάκτησης και περιβαλλοντικώς ορθής διάθεσης των αποβλήτων από φωτοβολταϊκά πλαίσια τόσο οικιακής προέλευσης όσο και από άλλους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών θα καλύπτεται οικονομικά.»

2) το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παραγωγοί να εξασφαλίζουν τουλάχιστον τη χρηματοδότηση της συλλογής, της επεξεργασίας, της ανάκτησης και της περιβαλλοντικώς ορθής διάθεσης των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης που παραδίδονται στις εγκαταστάσεις συλλογής που δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 ως εξής:

- α) για ΑΗΗΕ που προκύπτουν από τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), πλην των φωτοβολταϊκών πλαισίων, όταν ο εν λόγω ΗΗΕ διατέθηκε στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005·
- β) για ΑΗΗΕ που προκύπτουν από φωτοβολταϊκά πλαίσια, όταν τα εν λόγω φωτοβολταϊκά πλαίσια διατέθηκαν στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2012· και
- γ) για ΑΗΗΕ που προκύπτουν από τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β), και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), όταν ο εν λόγω ΗΗΕ διατέθηκε στην αγορά μετά τις 15 Αυγούστου 2018.»

β) στην παράγραφο 3, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Κάθε παραγωγός είναι υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση των εργασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά τα απόβλητα των δικών του προϊόντων. Ο παραγωγός μπορεί να επιλέξει την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής είτε ατομικά είτε εντασσόμενος σε συλλογικό σύστημα.»

γ) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η ευθύνη για τη χρηματοδότηση των δαπανών της διαχείρισης των ΑΗΗΕ των προερχόμενων από προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), πλην φωτοβολταϊκών πλαισίων, τα οποία είχαν διατεθεί στην αγορά στις 13 Αυγούστου 2005 το αργότερο (“ιστορικά απόβλητα”) ανατίθεται σε ένα ή περισσότερα συστήματα, στα οποία όλοι οι παραγωγοί που υφίστανται στην αγορά όταν ανακύπτει η σχετική δαπάνη συνεισφέρουν αναλογικά, π.χ. ανάλογα με το μερίδιό τους στην αγορά ανά τύπο εξοπλισμού.»

3) η παράγραφος 1 του άρθρου 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η χρηματοδότηση των δαπανών για τη συλλογή, την επεξεργασία, την ανάκτηση και την περιβαλλοντικώς ορθή διάθεση των ΑΗΗΕ που προέρχονται από άλλους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών να εξασφαλίζεται από τους παραγωγούς ως εξής:

- α) για ΑΗΗΕ που προκύπτουν από τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), πλην των φωτοβολταϊκών πλαισίων, όταν ο εν λόγω ΗΗΕ διατέθηκε στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005·
- β) για ΑΗΗΕ που προκύπτουν από φωτοβολταϊκά πλαίσια, όταν τα εν λόγω φωτοβολταϊκά πλαίσια διατέθηκαν στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2012· και
- γ) για ΑΗΗΕ που προκύπτουν από τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β), και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), όταν ο εν λόγω ΗΗΕ διατέθηκε στην αγορά μετά τις 15 Αυγούστου 2018.

Για ιστορικά απόβλητα από τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), πλην των φωτοβολταϊκών πλαισίων, ο οποίος αντικαθίσταται από νέα ισοδύναμα προϊόντα ή από νέα προϊόντα που επιτελούν την ίδια λειτουργία, η χρηματοδότηση του κόστους επιβαρύνει τους παραγωγούς αυτών των προϊόντων, όταν τα προμηθεύουν. Τα κράτη μέλη δύνανται, εναλλακτικώς, να προβλέπουν ότι οι άλλοι χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών μπορούν επίσης να καθίστανται, εν μέρει ή πλήρως, υπεύθυνοι για τη χρηματοδότηση αυτή.

Για τα λοιπά ιστορικά απόβλητα από τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), πλην των φωτοβολταϊκών πλαισίων, η χρηματοδότηση του κόστους επιβαρύνει τους άλλους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών.»

4) η παράγραφος 4 του άρθρου 14 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η διάθεση των ΑΗΗΕ ως αδιαχώριστων αστικών αποβλήτων και να διευκολυνθεί η χωριστή συλλογή τους, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παραγωγοί να σημαίνουν δεόντως με το σύμβολο που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΧ — κατά προτίμηση σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 50419:2022 — τον ΗΗΕ που διατίθεται στην αγορά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν είναι αναγκαίο λόγω του μεγέθους ή της λειτουργίας του προϊόντος, το σύμβολο τυπώνεται στη συσκευασία, τις οδηγίες χρήσης και την εγγύηση του συγκεκριμένου ΗΗΕ.»

5) η παράγραφος 2 του άρθρου 15 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο αδιαμφισβήτητος προσδιορισμός της ημερομηνίας διάθεσης του ΗΗΕ στην αγορά, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχει σήμα πάνω στον ΗΗΕ, που να προσδιορίζει ότι αυτός διατέθηκε στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005. Για τον σκοπό αυτόν εφαρμόζεται κατά προτίμηση το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 50419:2022.

Για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, η υποχρέωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο ισχύει μόνο για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που διατίθενται στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2012.

Για τον ΗΗΕ που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β), και ο οποίος δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), η υποχρέωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται μόνο στον ΗΗΕ που διατίθεται στην αγορά μετά τις 15 Αυγούστου 2018.»

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 9 Οκτωβρίου 2025. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 13 Μαρτίου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος
R. METSOLA

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
H. LAHBIB